stichting dommel THEATER

Symfonie

DOMMELTHEATER

27 SEPTEMBER 2015

VAREND THEATER
OP DE DOMMEL
DOOR CENTRUM
VAN BOXTEL

Als de Dommel kon vertellen...	4
Klassiek Concert	8
Informatie voor het publiek en programma	12
Zaagselpad Dommelarm in Kasteelpark	14
Officïele naam voor brug Raaphof	18
Muziekaal lint	21
1 Dorpsomroeper	24
2 Dirigent - Symfonie in alle geledingen	24
3 Gerard Timmermans	25
4 Kanovereniging De Pagaai – Ad Voets	26
5 Boxtel Vooruit	27
6 Boxtelse Cantorij / Schutters	28
7 Marcel Joosten e.a.	29
Plattegrond	30
8 Scouting Boxtel	32
9 Jan van Gemert en Ruud Wijers	33
10 Kamerkoor Ratatouille	34
11 Basisschool De Spelelier	35
12 BOXtheater	36
13 Dichter Victor Vroomkoning	37
14 Buurtvrouwen	40
15 Oeverloos	41
16 Kunstlicht 99	42
17 Sextet BloedSerieus	43
18 Kunststichting Boxtel	44
19 Dorpsomroeper	45
Colofon	46
Sponsors	47

ALS DE DOMMEL KON VERTELLEN

Het spetterende succes in 2013 van het eerste Dommeltheater heeft geleid tot een tweejaarlijkse traditie. Zondag 27 september 2015 beleeft Boxtel de reprise van een spectaculaire vlootschouw op de rivier, die door de eeuwen heen haar sporen heeft verdiend en achtergelaten. Totaal zestien fantasierijk uitgedoste vaartuigen drijven in de Dommel door het centrum van de gemeente. Met het thema 'symfonie' komen de deelnemers dit jaar veelzijdig actief op de proppen, waarbij de functionaliteit van de Dommel niet zelden een drijfveer is geweest om origineel voor de dag te komen. Bij de uitwerking van de onderwerpen was een niet gering aantal beeldend kunstenaars betrokken.

SURPLUS AAN GEESTDRIFT

Het enthousiasme bij de gangmakers van het spektakel - Paul van Alphen, Rob Margry en Albert Welling - is ongebreideld groot en werkt aanstekelijk op het gevoel van de deelnemers. Het organiserend trio verzekerde zich andermaal van de onontbeerlijke steun aan de zijlijn en vonden in Femke Lagerweij, Ferdy Steger, Hans Versantvoort, Gijs Wijdenes, Piet van Oers, Kees van Esch, Fons van Heesch en Paul Hermans een surplus aan geestdrift om het evenement mee in goede banen te leiden. Bovendien kan de organisatie wederom rekenen op de gewaardeerde medewerking van de plaatselijke Reddingsbrigade met duikers.

Voor de tweede keer in de lange geschiedenis van de Dommel kan het publiek aan de boorden kennismaken met de rijke historie van de rivier. Op luchtige en vaak kunstzinnige wijze wordt de onlosmakelijke verbintenis met het water getoond. Een spectaculaire vloot, die beeldend, vertellend en/of muzikaal/vocaal vorm wordt gegeven. Een korte impressie van alle deelnemers onthult in dit programmaboekje de aard en uitwerking van het leidende thema 'symfonie'. De beschreven onderwerpen bieden de toeschouwer enig houvast bij het aanschouwen van de overrompelende Dommelvloot, die wordt aan- en afgekondigd door dorpsomroeper Corné den Ouden.

KLASSIEK CONCERT VOORAF

De bemanning van de Stichting Dommeltheater wenst deelnemers en toeschouwers veel vaar- en kijkplezier. Dankbaar gestemd is de organisatie over de puike samenwerking met waterschap en gemeente. Diezelfde erkentelijkheid klinkt ook door in de richting van de overige sponsors. De wijze waarop het deelnemersveld de draad voor de tweede editie van het spektakel heeft opgepakt, getuigt van veelzijdige aanhankelijkheid. Vrijwel alle groepen die de ouverture twee jaar geleden tot een doorslaand succes maakten, zijn ook nu weer vertegenwoordigd. In nagenoeg alle geledingen van de gemeenschap werden ideeën geventileerd om het evenement wederom naar een kleurrijk succes te stuwen. Een mix van professionele kunstenaars en amateurs staat aan de basis van het tweede Dommeltheater, dat wordt ingeluid met een klinkend klassiek concert op de binnenplaats van Kasteel Stapelen, de inwijding van een gevisualiseerde Dommelarm in het kasteelpark en de onthulling van de naam van de Dommelbrug die de Raaphof met de Burgakker verbindt. Details van deze drie voorlopers van de Dommelvloot vindt men elders in dit programmaboekje. ,,Het geeft een goed gevoel vast te kunnen stellen dat het initiatief van twee jaar geleden zijn uitwerking niet gemist heeft en over de hele linie wederom breed gedragen wordt. Er heeft zich heel wat afgespeeld op en langs de Dommel. Schitterend om de uitgewerkte onderwerpen in een kleurrijke vloot aan het publiek te kunnen presenteren." Paul van Alphen verwoordt de gevoelens van de Stichting Dommeltheater als hij constateert dat Boxtel inderdaad een nieuwe traditie aan de rijk geschakeerde evenementenkalender heeft toegevoegd. En gezegd mag en moet: Het succes van de première in 2013 schreeuwde om een reprise. Om de twee jaar kleurt het water van de Dommel anders en vormt de rivier het podium voor een virtuoos stukje theater…

SPEKTAKEL VAN DE EERSTE ORDE

Klassiek concert sluit kunstproject Stapelen af

Muziek, kunst en theater beheersen het programma dat zondag 27 september ongetwijfeld veel publiek op de been zal brengen. De verwachting is dat de oevers van de Dommel massaal bezet zullen worden om niets te missen van het tweede vlootspektakel. Maar er gaat nog heel wat vooraf aan het bonte Dommeltheater. Een overzicht van de onderdelen waarmee het evenement wordt ingeluid.

Om 11.30 uur vindt de inwijding plaats van een gevisualiseerde Dommelarm in kasteelpark Stapelen. Ongeveer ter hoogte van de inmiddels verdwenen Mariagrot vertakte de rivier zich vroeger en vloeide het water enkele tientallen meters het park in. Op die locatie is een pad gecreëerd van gekleurd zaagsel, dat door schooljeugd en ouders op kleurrijke wijze is versierd. Initiatiefnemer Gerard Timmermans doopte het pad met 'zaagseltapijt'; een naam trouwens die bij de paters Assumptionisten herkenbaar in de oren klinkt. Te denken valt dan aan de processies in het park, waarvan de paden kleurrijk met zaagsel waren geaccentueerd. Elders in dit programmaboekje meer over de inwijding van deze zichtbaar gemaakte Dommelarm.

Om 12.00 uur wordt op de binnenplaats van het kasteel de aftrap gegeven voor een concert door het harmonieorkest van Boxtel's Harmonie, dat in een bezetting van zestig muzikanten onder leiding van dirigent Jules van de Loo een klassiek repertoire zal vertolken. Op het programma staat een zestal gerenommeerde werken van wereldwijd vermaarde componisten. Het optreden beantwoordt helemaal aan het thema 'Symfonie' dat de Stichting Dommeltheater 's middags uitdraagt tijdens het tweede vaarspektakel op de rivier die door het centrum van Boxtel stroomt. Blikvanger tijdens het concert is de alt/mezzo-sopraan Lieke Beirnaert uit Tilburg. De dochter van Assumptiedirecteur Sjaak Beirnaert neemt plaats op de waterput van de binnenplaats en vertolkt tegen de achtergrond van de ridderzaal de bekende Gabriella's Song uit de Zweedse film 'As it is in heaven'. De verwachting is dat veel mensen het concert zullen bezoeken. De organisatie heeft 140 zitplaatsen ter beschikking, maar de binnenplaats van Stapelen kan natuurlijk veel meer liefhebbers herbergen. Het concert neemt naar schatting drie kwartier in beslag. Aan bezoekers wordt op het kasteelplein het volledige repertoire van het concert uitgereikt.

** Op het kasteelplein van Stapelen staan op zondag 27 september twee bijzondere concertoptredens op het programma.*

Na een korte pauze volgt om **13.00 uur** - wederom in de sfeer van het thema 'symfonie' - een optreden van de Boxtelse Cantorij onder leiding van Wil Barten. Het gezelschap neemt plaats op het bordes en de trappen van de ridderzaal. Met twee speciaal voor de Cantorij vertaalde muziekstukken gaat het koor terug in de tijd van de 'Slag om Boxtel' in 1794 tussen Engelse en Franse legereenheden. De illustratie bij deze introductie herinnert aan die veldslag. Het vocale optreden neemt ongeveer een halfuur in beslag. In de loop van de middag verheft de Boxtelse Cantorij andermaal haar stem en vaart mee tijdens het Dommeltheater. Ook dan staat de 'Slag om Boxtel' centraal.

Tussen de bedrijven door van het muziek- en zangoptreden op het kasteelplein nemen Anja Heesen namens de Kunststichting Boxtel en Sjaak Beirnaert namens de Assumptiegemeenschap het woord en staan respectievelijk stil bij de afsluiting van de tentoonstelling Kunst op Stapel en het succesrijk verlopen eeuwfeest van de paters op Stapelen. Burgemeester Mark Buijs zal hier het afsluitend woord voeren.

Dan wordt het langzaam tijd om massaal naar het bruggetje te trekken dat de Raaphof met de Burgakker verbindt. Een kwartier voor het vertrek van de eerste vaarschuit op de Dommel wordt daar om **14.45 uur** door burgemeester Mark Buijs de naam onthuld van deze Dommelbrug. Op initiatief van buurtbewoonster Lisette van den Boogaard werd hiervoor via het lokale nieuwsblad Brabants Centrum een wedstrijd uitgeschreven, die een vijftigtal titels opleverde. Meer hierover elders in deze programmawijzer.

Informatie voor het publiek

Met het Dommeltheater beleeft het publiek op zondag 27 september 2015 een spetterende reprise van de eerste vlootschouw in hartje Boxtel. Lag het accent van de fantasierijke tocht in 2013 vooral op de functionaliteit van de rivier, thans geven de deelnemers kleur aan het opgelegde thema 'symfonie.'

Aan het spektakel gaat ditmaal een aantal andere evenementen vooraf. Details daarvan treft men elders aan in dit programmaboekje. Op deze plaats wordt volstaan met het noemen van de tijden en de aard van de onderdelen.

11.30 uur: Visualisering Dommelarm in de vorm van zaagseltapijt in park Stapelen.
12.00 uur: Klassiek concert Boxtel's Harmonie en optreden Boxtelse Cantorij op kasteelplein.
14.45 uur: Onthulling naam voor brug Raaphof.
15.00 uur: Start vaartuigen Dommeltheater.
16.30 uur: Afterparty in de Deken de Wijsstraat.

Bij de brug van de Konijnshoolsedreef (ingang park Stapelen) wordt om 15.00 uur het startsein gegeven en komt de vloot met negentien deelnemers in beweging om de finish bij de brug in de Mgr. Wilmerstraat te bereiken. Het spektakel staat garant voor naar schatting anderhalf uur vermakelijk Dommeltheater. Op verschillende, vaak gemarkeerde locaties langs de vaarroute kan het publiek vanaf de oevers het schouwspel volgen.

Onder het genot van een drankje (Harrie van Erp - Café Den Boer) en hapje, gelardeerd met een uitstekend stukje muziek van eigen bodem blijft het aan de finish in de Deken de Wijsstraat nog een poosje goed toeven. Zéker met de klinkende en gewaardeerde inbreng van de lokale Stripe Big Band krijgt de tweede editie van het Dommeltheater een extra feestelijk verlengstuk. Deze samenstroom aan de boorden van de Dommel bracht na de ouverture van het Dommeltheater in 2013 zowel deelnemers als toeschouwers in vervoering. Ongetwijfeld gaat het dit jaar dezelfde kant op !

PAD IN KASTEELPARK KLEURRIJK GEACCENTUEERD

Oude Dommelarm roept herinneringen op

Ongeveer vanaf deze plek bij de voormalige Mariagrot slingerde de Dommelarm het kasteelpark van Stapelen in

Het is dit jaar honderd jaar geleden dat de Paters Assumptionisten zich in Boxtel op kasteel Stapelen vestigden. Het eeuwfeest is de afgelopen maanden op uitgebreide schaal gevierd, met voor elck wat wils. Het mag en moet gezegd: de wens van de paters om de lokale gemeenschap optimaal aan haar trekken te laten komen, heeft zijn uitwerking niet gemist. In een reeks van meer dan honderd kleurrijke evenementen kwam jong en oud maximaal aan zijn trekken. Met het Dommeltheater wordt het eeuwfeest van de Assumptie vandaag afgesloten. Voorafgaand aan de vlootpresentatie op de rivier wordt aan het begin van een klassiek concert op de binnenplaats van kasteel Stapelen de historie van een oude Dommelarm geaccentueerd. Het zaagseltapijt herleeft !

UNIEK SOLORECHT

Ouderen in Boxtel herinneren zich ongetwijfeld dat de paden in het kasteelpark vroeger tijdens kerkelijke feestdagen fungeerden als processieroute. De paden werden toen met kleurrijk zaagsel versierd en het betreden daarvan was vaak uitsluitend voorbehouden aan de paters en hun familie. Bij Gerard Timmermans - zelf enthousiast deelnemer aan zowel de eerste als tweede Dommelvloot - ontsproot het idee om in het lijstje met festiviteiten vanwege het eeuwfeest ook de processiepaden uit vroeger tijden te laten herleven. Gezien de verwachte en ook bewezen drukte werd afgezien van dat initiatief. De paden zouden in een mum van tijd kapot zijn gelopen. Gelijktijdig dacht Timmermans: ,,Dat krijgt nog wel een vervolg." Toen hij de afgelopen maanden tijdens een van de evenementen Theo en Truus van den Aker in het kasteelpark ontmoette, werd hem het solorecht van het betreden van de pa-

den duidelijk gemaakt. Het echtpaar had met heerbroer Harrie Hendriks ook een assumptionist in haar midden. Zij spreekt dus uit ervaring wat het voorrecht betreft van het betreden van de met gekleurd zaagsel geaccentueerde paden: alleen paters en familieleden ! Met die wetenschap in huis sloeg Timmermans aan het werk en ontvouwde zijn plan om een oude Dommelarm in het park nieuw leven in te blazen.

SCHOOLJEUGD ACTIEF

De uitloper van de rivier vertakte zich vroeger ter hoogte van de inmiddels verdwenen Mariagrot en stroomde enkele tientallen meters het kasteelpark in. Ter breedte van zes meter is op die locatie een vijf meter lang pad met gekleurd zaagsel aangelegd. Initiatiefnemer Timmermans raakte extra gedreven vanuit de realiteit dat de Boxtelse landschapsarchitect Edith Kolkman ooit heeft geopperd de Dommelarm te visualiseren. Bij de uitvoering van het kunstproduct raakte ook groep 7 van de Petrusschool betrokken. Met in 2- en 3D uitgevoerde vissen en boten heeft de jeugd versiersels aangebracht. Bovendien leveren de kinderen een aandeel bij de 'inwijding' van het zaagseltapijt op 27 september om 11.30 uur. Met een klassiek concert op de binnenplaats van Kasteel Stapelen wordt daarna het tweede Dommeltheater klinkend ingeluid. ,,Het wordt een kleurrijk geheel," glundert Timmermans, die van Assumptie-overste Mart Lemmens nog de verzekering kreeg dat hij en enkele andere paters vroeger nauw betrokken waren bij de kleurrijke aanleg van de met zaagsel uitgevoerde paden. Voor dag en dauw stonden om 04.00 uur de verfbakken gereed om het zaagsel te mengen. De inzet van het groepje paters werd tijdens het ontbijt steevast beloond met gebakken eieren…

PRIJSVRAAG DOMMELTHEATER SUCCES

Officiële naam voor drukste brug

Met een respons van veertig suggesties kan gesteld worden dat de prijsvraag voor een naam van de brug die de Raaphof met de Burgakker verbindt zijn doel niet voorbij is geschoten. Een kwartier voordat het tweede Dommeltheater op zondag 27 september van start gaat, wordt door burgemeester Mark Buijs om 14.45 uur de naam van de brug onthuld. De inzender van de gekozen naam zal op passende wijze in het zonnetje worden gezet.

Voorzitter Paul van Alphen van de Stichting Dommeltheater is content met de royale deelname aan de prijsvraag, die via het lokale nieuwsblad Brabants Centrum medio juni werd gelanceerd. Het was overigens Lisette van den Boogaard die het initiatief daarvoor ontvouwde. Zij woont al vele jaren naast de houten Dommelbrug en verbaasde zich over het ontbreken van een officiële naam voor nota bene een van de drukste bruggen van Boxtel. Heel veel studenten van het Jacob Roelandslyceum en SintLucas kruisen hier dagelijks de Dommel. De Stichting Dommeltheater pikte het idee op en goot het in een officieel kader. Alle inzendingen werden zowel door de plaatselijke heemkundekring als de straatnamencommissie van de gemeente Boxtel getoetst. Uit dat beoordelingstraject is uiteindelijk de inzending gekozen die behalve aan alle criteria voldoet aan de eis van een eenvoudig uit te spreken en spelbare naam, waarin geen belediging of dubbelzinnigheid schuilt. Bovendien bevat het gemeentelijk reglement een bepaling dat de ingezonden naam geen gelijkenis mag vertonen met andere straatnamen. Aan de uiteindelijke goedkeuring door het gemeentebestuur ging een advies vooraf van de straatnamencommissie.

Met het resultaat van de uitgeschreven wedstrijd lonkt ook een succesrijk vervolg voor naamloze bruggen elders in de gemeente. Van Alphen: ,,Wij hebben besloten om niet alle bruggen gelijktijdig van een naam te voorzien, maar telkens een editie van het Dommeltheater te gebruiken om een prijsvraag te lanceren.'' Zo staat de brug in de Mgr. Wilmerstraat op de nominatie om in de volgende aflevering van het vaarspektakel in 2017 te voorzien van een officiële benaming.

Muzikaal lint.

In het muzieklint dat beschreven is onder nummer 2 van de vlootbezetting, staat het nummer 'River' van Bruce Springsteen centraal. Speciaal voor het Dommeltheater werd het lied 'De Dommel' gezongen door de plaatselijk band vanBakkus. De intro op altsax is gespeeld door Paul van Eijndhoven en de opname lag in handen van Sander Blom. Op onderdelen is de muziek aangepast door Kees Doevendans. Tot slot verbond Fons van Heesch jr. aan dit nummer een Nederlandse compositie, die hieronder is weergegeven. Het chauvinisme straalt er af !

De Dommel...

Van Peer tot in de Dieze
stroomt de Dommel door het land.
Voor menig onbetaalbaar als 'n mooie diamant.
Ook bij ons van Liemt tot Gestel
gaat ze dwars door onze ziel.
Nee, we kunnen nooit meer zonder, steeds aanwezig heel subtiel.

Ik ben thuis aan de Dommel,
de ader van ons bestaan.
Ohoo thuis aan de Dommel, voldaan.

Al eeuwenlang belangrijk.
Eerst bepakt met koopmansgoed.
Dat bracht ons gouden bergen en roem in overvloed.
Een priester morste miswijn,
en de Dommel deed de rest.
Boxtel werd verklaard tot oord voor bedevaart.
Sindsdien is er de Bloedproces.

Ik ben zo thuis aan de Dommel,
de ader van ons bestaan.
Ohoo thuis aan de Dommel, voldaan

Op de Dommel is recreatie nu een heel belangrijk goed,
een plek waar tegenwoordig Jan zijn alleman ontmoet.
Een wandeling langs haar oevers,
een visje vangen uit haar schoot,
of gewoon een stukje varen
met de kano door de goot.

En ik weet het zeker over honderd jaar,
zit de Dommel nog in elke Boxtelaar.
Ook al emigreer je, je wil steeds terug
naar de Vorsenpoel of Zwaanschebrug.
En je moet wel van haar houden.

Haar water in je bloed.
Is het haar weelderigheid of haar zachte stroom ?
Geluk in overvloed.
Ik ben zo thuis aan de Dommel,
de Dommel is altijd dichtbij.
Ohoo, thuis is de Dommel voor mij.

Thuis aan de Dommel,
de Dommel is altijd dichtbij.
Ohoo, thuis is de Dommel voor mij.

Corné den Ouden

1. Dorpsomroeper Dommeltheater...

Dirigent te water Nick van der Veer

2. Symfonie in alle geledingen...

Als de dorpsomroeper aan de kop van de Dommelvloot het publiek vertrouwd heeft gemaakt met de tweede versie van het varend spektakel, bijt waterdirigent Nick van der Veer het spits af om het thema 'symfonie' welluidend en met kracht van overtuiging te vertalen. Vanaf zijn fluisterboot dirigeert hij met een violist (Harold van de Laar) en gitarist (Henk Renders) aan zijn zijde diverse muziekgroepen die zich langs de Dommeloever hebben verzameld. Blazers, strijkers, zingende kinderen en volwassenen spelen en zingen allemaal het bruisende lied 'River' van de Amerikaanse rockzanger Bruce Springsteen. Het bekende nummer van 'The Boss' is speciaal voor deze gelegenheid van een Dommeltekst voorzien door Fons van Heesch jr. De volledige tekst van het Dommellied treft u elders aan in dit programmaboekje. Het muzieklint - waarbij niet zonder succes ook de schooljeugd op enthousiaste wijze is betrokken - strekt zich uit langs de volledige route van het Dommeltheater en biedt op die manier dus voor alle toeschouwers een aanstekelijk luister- en kijkspel.

Gerard Timmermans

3. Stadslandgoed met uitstraling...

Wie van Boxtel houdt wil graag de pluspunten van zijn gemeente boven water halen en is bereid daaraan veel waarden toe te kennen. Liet hij zich bij de première van het Dommeltheater in 2013 inspireren door het weelderige natuurschoon waarmee Boxtel zo rijk gezegend is, met het thema voor zijn tweede one-man-show dicht Gerard Timmermans zijn woonplaats een belangrijke positie toe in de stedendriehoek Den Bosch-Tilburg-Eindhoven. Hij vond zijn inspiratie in een symfonische verbinding met het hart van Het Groene Woud. Een soloproject waarvan de drijvende kracht zijn uitwerking niet mist. Ingeklemd tussen een surplus van snelwegen voert hij zijn gemeente op als een stadslandgoed van allure. Boxtel: het middelpunt van een veelzeggende stedendriehoek met een heus poortgebouw als belangrijke blikvanger van het landgoed Stapelen. Op een groot vlot heeft de deelnemer zijn aspiraties de vrije loop gegeven. Op de rivier dommelt een groot groen hart waarop met linten een verbinding is gecreëerd met de drie omliggende grote steden. Ziehier het smaakvol ingerichte beeld van een uniek stadslandgoed. Boxtel: een dorp als een stad !

Kanovereniging De Pagaai i.c.m. trompettist Ad Voets en andere muzikanten

4. Symphonica in Rosso…

Als er lokaal een club is voor wie de Dommel een cruciale rol van betekenis vervult, is dat wel kanovereniging De Pagaai. Jaarlijks worden steeds meer peddels door het water geslagen en deelnemers en publiek genieten steevast van het traditionele feeërieke evenement 'Boxtel By Night'. De deelname aan het tweede Dommeltheater richtte zich dit jaar op de bouw van een vlootpodium op twee met elkaar verankerde kano's. De Pagaai bewijst daarmee niet alleen zichzelf een creatieve dienst, maar heeft zich ook uitgesloofd om de muzikale bemanning van de schuit - met twee trompetten en trombone als smaakmakers - te trakteren op een heus varend theater op de rivier die zich door Boxtel slingert. Het podium is compleet ingericht met decorwanden en overkapping; allemaal om fragmenten van het bekende nummer 'Symphonica in Rosso' van Marco Borsato op een klinkende manier tot zijn recht te laten komen. Luister en oordeel zelf !

Stichting Boxtel Vooruit

5. Relatie met de natuur…

Het doorslaande succes van het eerste Dommeltheater deed Boxtel Vooruit besluiten de tweede editie niet aan haar neus voorbij te laten gaan. De stichting die in Boxtel zelf tal van evenementen organiseert en begeleidt geeft de Dommelvloot kleur met een vaartuig waarop acht draaiende raders de aandacht trekken. Yvonne van de Nostrum en Monique Timmermans zijn de drijvende krachten achter de uitwerking van het idee. De smeerolie zogezegd. Peddelend brengen zij de raderboot in beweging. Om een link te leggen met het thema 'symfonie' wordt het schouwspel gecompleteerd met tal van verbindingen. De raders zelf worden bemand door acht vrijwilligers van de stichting, die niet louter de kleuren van Boxtel Vooruit uitdragen, maar ook het variabele muzikale aspect voor hun rekening nemen. In de oceandrum pikt u het geluid op van de zee en met een beetje fantasie vertalen we dat heerlijke ritme naar de Dommel. Naast een vleugje originele chanty wordt ook geluid geproduceerd met en uit een regenpijp. Kortom, er zit volop muziek in Boxtel Vooruit, de stichting die in de lokale gemeenschap het samenspel op verkwikkende wijze bevordert.

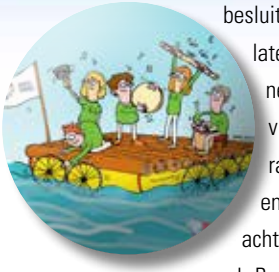

Boxtelse Cantorij o.l.v. Wil Barten

6. Slag om Boxtel in 1794…

Niet louter tijdens het klassieke concert op het kasteelplein van Stapelen levert de Boxtelse Cantorij haar vocale inbreng; ook de Dommelvloot onderging een versterking met dit gezelschap, dat onder leiding staat van dirigent Wil Barten. De boot brengt twee vechtende partijen in beeld, waarmee de strijd om de 'Slag om Boxtel' in 1794 tussen Engelse en Franse soldaten in herinnering wordt geroepen. De illustratie bij deze introductie brengt die confrontatie in beeld. De tekst die strijdend vanaf de boot klinkt is hieronder weergegeven.

"On Boxtel our foes poured out en masse in such force
That dykes and morass failed tot alter their course,
And on Hessman's position so rapidly fell,
That they cleared in an instant the banks of the Dommel.
Aux armes, citoyen ! God safe our noble King !
We therefore determined a charge a l'Anglais
Should in their turn soon force them to scamper away.
Abercrumbie led on the reserve, and we hear
Was assisted by hints from the famous bombardier.
Aux armes, citoyen ! God save our noble King !
The retreat was made good, and unmarked by much slaughter,
We managed next morning tot punt over the water"

Marcel en Bas Joosten, René de Water, Cor van Geffen, Els van Griensven

7. Blik op de Dommel… (vervolg)

Het moet niet te ingewikkeld worden. Daarom houden Marcel Joosten en zijn secondanten vast aan het thema bij de première van het Dommeltheater in 2013. Trok er toen een sliert van bierblikjes en oud ijzer in een veelzeggend contrast door het water; met die materie sloeg het kwartet ook nu aan het werk. Om het verrassingseffect niet te ondermijnen, kwamen zij in het voortraject slechts met een summiere indicatie naar buiten. De inspiratie voor 'Blik op de Dommel' heeft men thans gevonden in bladmuziek. Een notenbalk die allerminst statisch maar dynamisch op de golven danst. De melodie die hierbij loskomt willen de bedenkers niet verklappen. Ja, toch een tipje van de sluier: ,,Die is herkenbaar voor eenieder die bekend is met het beginsel van Do, Re, Mi, Fa, Sol enz. en de geografie van Brabant." De deelnemers zelf presenteren zich muzikaal op een 'drijvend object', waarop de contouren zichtbaar zijn van een vleugel. Ook hier weer de nodige vaagheid over de uitvoering. Niet louter de toeschouwers moeten er lol aan beleven, ook de deelnemers zelf schuwen het plezier niet. Middels een waterdirigent wordt het publiek in het spel betrokken en aangespoord zijn stem te verheffen. Met deze samenklank is het thema 'symfonie' welluidend verklaard.

Zwaanse Brug
Molenweide
Deken de Wijsstraat
Brug Monseigneur Wilmerstraat
Molenstraat
Rechterstraat
Stapelen
Stationstraat
Station
A Toiletten
B EHBO
C Verkleedtent/centrale post
D Podium
E Drank, eten en ijs
F Vertrek
G Aankomst
I Kijkplaatsen

Scouting Boxtel, Loes van der Steen en team

8. Opbouwend…

Beleefde het Dommeltheater in 2013 dankzij de deelname van Scouting Boxtel een kleurrijke verrijking van de visstand in de rivier, het thema 'symfonie' leidde dit jaar tot plezier beleven aan het element bouwen. Scouting staat voor uitdaging en avontuur. Onder leiding van een heel legertje vrijwilligers trekken meiden en jongens gezamenlijk op om steeds opnieuw een mooi resultaat te bereiken. Waterscouting is daarbij een geliefd onderwerp. En natuurlijk met datgene waarin de scouts goed zijn: bouwen. De samenwerking onder leiding van Loes van der Steen en haar team resulteerde in een opdracht die pas op het laatste moment zijn definitieve vorm aannam. ,,Soms wordt een katapult zomaar een schommelbank of verandert een suikerklontjestoren in een heuse bunker.'' De inbreng van de scouts zorgt onverkort voor een verrassende wending. Wat de toeschouwers aan de boorden van de Dommel ook aan hun oog voorbij zien trekken, duidelijk mag en moet zijn dat de scouts er flink aan hebben gesjord om tot dit bouwresultaat te komen. Geniet van het uitdagende scoutingavontuur.

Ruud Wijers en Jan van Gemert met bewoners Breukelsestraat

9. Lofzang met waterorgel...

De voormalige Boxtelse watertoren inspireerde deze deelnemers tot een lofzang op de industriële bedrijvigheid. De Dommel was vanwege de aanvoer van schoon water en het gebruik van waterkracht van vitaal belang voor de lokale industrie. Van 1928 tot 1982 beheerste de watertoren het beeld van de wijk Breukelen in Boxtel. 'De sigaar'- zoals hij in de volksmond heette - verloor eind jaren zestig zijn functie en viel uiteindelijk ten prooi aan de slopershamer. Op het vaartuig zijn arbeiders - bewoners van de Breukelsestraat - water uit de Dommel aan het pompen, waarbij zij het tot boven in de watertoren brengen. De werklieden zingen in de cadans van het pompen een lied, waarin zij een morele ondersteuning vinden tijdens hun zware arbeid. De waterdruk in 'de sigaar' wordt gebruikt om luchtdruk te produceren, die verzameld wordt in een drukvat. Daarmee worden de orgelpijpen aangeblazen. De water-organist produceert passende klanken, die de gezangen van het werkvolk afwisselen. Een eigentijdse symfonie met een hommage aan de arbeiders van weleer.

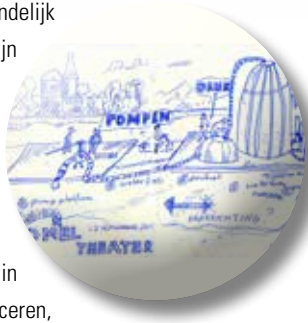

Kamerkoor Ratatouille

10. Riverdance als inspiratie…

Als het om vocale hoogstandjes gaat van de zuiverste soort, zingt het Boxtelse Kamerkoor Ratatouille een pittig woordje mee. Was bij de ouverture van het Dommeltheater twee jaar geleden al sprake van een stemmig debuut; versie 2015 zal zo mogelijk nóg treffender klinken. In een maximale bezetting kiezen de achttien leden van het kamerkoor positie op twee kleurrijk in symfoniestijl uitgedoste boten en glijden zingend over het Dommelwater. Het van oorsprong Ierse lied Riverdance vormt de basis voor een zowel vocale als instrumentale presentatie. Met een vleugje fantasie en nostalgie is het gekozen nummer om te dopen naar een plaatselijke getinte Dommeldans. Met behulp van pauken en/of jambe drums ontstaat in combinatie met de zangers en zangeressen een ritmisch geheel, dat aan de boorden van de Dommel elke bezoeker zal doen swingen. Vooropgezette bedoeling was dat de maat mede wordt bepaald door vloeiende fonteinen. Laat u meeslepen door het aanstekelijke optreden van het lokale kamerkoor Ratatouille. Over betrokkenheid en gemeenschapszin gesproken….

Basisschool De Spelelier, Lotte Steenbakkers c.s.

11. Puzzel valt in elkaar…

De wind waait in vijf golven door de haren van het boegbeeld. Vanaf de voorste boot klinkt klassieke muziek van een gedreven violist. Herkenbaar zijn vijf lijnen van de notenbalk, die in kronkelvorm corresponderen met het recent ontworpen nieuwe logo van basisschool De Spelelier. Ouders en kinderen zijn de afgelopen weken actief in de weer geweest om de onderwijssymfonie van alledag op leerzame wijze te combineren met een creatieve brok handvaardigheid. De enthousiaste hulp van een aantal schoolmoeders stond daarbij centraal. Achter het vaartuig met de ouder-violist, volgt een boot waarop kinderen zich etaleren met puzzelstukken, die in repeterende actie uit elkaar vallen en samen een viool vormen. Het mag en moet gezegd: De Spelelier voelt zich in Boxtel nauw betrokken bij het uitdragen van een stukje gemeenschapszin en heeft alles op haren en snaren gezet om weer een voorbeeldige presentatie te verzorgen. Omdat het boegbeeld op de eerste boot redelijk royaal is uitgepakt, moest voor het kruisen van de Zwaanse Brug naar een even deugdelijke als ludieke oplossing worden gezocht. U beleeft het mee in hartje Boxtel…

Theatergroep BOXtheater

12. Water overbruggen...

Duthmala waakt vanouds over het wel en wee van haar kind de Dommel. Zij is mild en vol liefde als mens en dier haar met eerbied behandelen. Zij kan evenwel in toorn ontsteken wanneer zij die eerbied tevergeefs zoekt. Zij kent dan weinig mededogen en dat zal degene die het aangaat angst inboezemen. Dit geestrijk staaltje Dommeltoneel wordt met passie opgevoerd en uitgebeeld door leden van de lokale theatergroep BOXtheater. Het succes waarmee de waternimfen bij de première van het Dommeltheater in 2013 het publiek boeiden, krijgt thans een vervolg met het thema angst, dat door de vermaarde dichter van de Amsterdamse School, Ed Hoornik ooit treffend is beschreven.

Manshoog het riet.
Hoort hij het springen van de vis ?
Vermoedt hij water ?
De achtervolgers komen nader.
Er is geen brug...

Duthmala zal in beeld, woord en geluid samen met haar vrienden - de Rana Esculenta's - haar waarschuwing onder de mensen brengen. Geen waternimfen ditmaal, maar springende groene kikkers. Ja, de rivier neemt en geeft. Geniet van een betoverend schouwspel.

Dichter Victor Vroomkoning

13. Ga toch fietsen...

'Als ik niet op een woord kan komen, ga ik fietsen.' Dit citaat uit het lokale nieuwsblad Brabants Centrum van 26 september 2013 is tekenend voor de instelling waarmee de van oorsprong Boxtelse dichter Victor Vroomkoning (alias Walter van de Laar - 1938) te werk gaat in de wereld van poëzie. Toen hij door de organisatie van het Dommeltheater op de valreep werd benaderd voor een literaire bijdrage aan de tweede versie van het vlootspektakel, ging hij even fietsen om daarna prompt met een vierdelige strofe op de proppen te komen. Daarin beschrijft hij het veelzijdige karakter van de rivier, die niet zonder recreatieve waarden door hartje Boxtel stroomt. Vroomkoning woont al decennia lang in Nijmegen en leeft van woorden die in hem opkomen; hij kan overal schrijven en bovendien werken aan meerdere gedichten door elkaar. Niet zelden worden zijn uitspattingen gelardeerd met een vleugje erotiek. De in versvorm geschreven ontboezeming over zijn dierbare Dommel leest men op de volgende pagina's in dit programmaboekje en is niet geheel verstoken van liefdegevoelens van hogere aard. Wat hem betreft kan iedere melodie op het schitterende vers losgelaten worden…

Inspanningen van de organisatie om de van oorsprong Boxtelse dichter Victor Vroomkoning (pseudoniem voor Walter van de Laar) op literaire wijze te betrekken bij het tweede Dommeltheater, mondden uit in dit strofisch getinte hersenspinsel. De versregels in onderstaand kwartet dienen slechts één doel: Méér begrip voor de rivier !Vanuit boot nr. 13 probeert de dichter zijn woorden kracht bij te zetten naar het publiek aan de boorden van de Dommel. Een vleugje erotiek is hem daarbij niet vreemd…

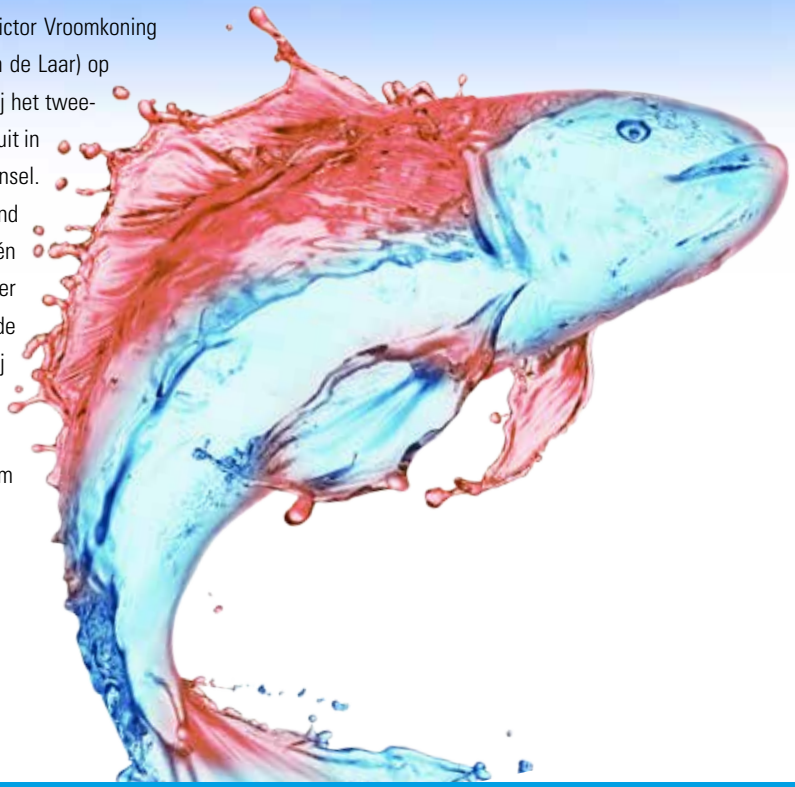

Gebruiksaanwijzing

O, die da doe da Dommelaar,
zak in je kano en bevaar
mijn water vanuit Peer tot waar
ik bij 's-Hertogenbosch bedaar.

O, die da doe da Dommelaar,
meander met me mee, ontwaar
mijn vissenrijk, mijn plantenwaar,
kijk daar! een zwaan, een ooievaar!

O, die da doe da Dommelaar,
kom: klots en kwaak en spelevaar,
en plons en plens en spet mekaar,
zwem in me rond, wees hengelaar.

O, beste brave Boxtelaar,
licht vrij je eendengat en vaar
in me naar hartenlust maar spaar
mijn lieflijk stromend reservoir.

De Dommel

Buurtvrouwen omgeving Zandvliet

14. Vogel niet gevlogen

Ze wonen bijna allemaal aan de Dommel. Als geen ander pikken zij dagelijks de sjilpende geluiden in hun waterrijke omgeving op. De rivier is een broedplaats voor onze gevleugelde vrienden. Met hun deelname maken de buurtvrouwen van het woongebied Zandvliet hun debuut bij het Dommeltheater. In de natuurlijke samenklank van vogelgeluiden vonden de enthousiaste dames de inspiratie voor hun verbeelding van het thema symfonie. Als een kolonie vogels zwermen zij boven de rivier, op zoek naar een plek om zich ergens te vestigen. Aan het oog van de toeschouwers trekt als het ware één groot drijvend nest voorbij. Op het ponton met zeven theatermakers steekt één vogel er opvallend bewegend bovenuit. Een echte blikvanger. Onder het silhouet van klapperende vleugels zit de rest van het gezelschap, gecamoufleerd met wilgentakken, groen afval en snoeihout. Gevleugelde gedachte achter deze presentatie: Het blijft aanstekelijk om in Boxtel te landen… !

Groep Oeverloos

15. Sympho-zo-nie, in Rosso

De acteurs van Mik Kunsteducatie die in 2013 als een rots in de branding de Dommel afvoeren, geven in de editie van 2015 als de groep “Oeverloos” het spektakel in theatrale zin mee vorm. In de verte klinkt muziek, gestaag drijft het zorgelijke kikkerorkest dichterbij. De bemanning blijft proberen, maar weet de juiste snaar niet te raken. En dan ineens, als de dirigent de betoverende aanwijzing geeft, komt het varende orkest tot leven. De Sympho-zo-nie, in Rosso. Een kleurrijk schouwspel, dat de toeschouwers zal meevoeren langs herkenbare tonen over golven van melancholische melodieën. Zoals in het sprookje. Als de bladeren van de lelie zich in varende volle bloei openen, komt het danseresje tot leven. Ze danst voor de menigte en gaat het publiek voor in dit meezingfeest der herkenning. Maar wanneer het orkest zwijgt, eindigt de illusie en is alles weer zoals het was. De Sympho-zo-nie heeft zich laten inspireren door de muziek die eenieder als kind hoorde. Een vrolijk deuntje dat in je hoofd blijft hangen; zelfs los van het verhaal. ‘Oeverloos’ zorgt ervoor dat u het weer kunt navertellen… Dat u later denkt: hoe ging het ook al weer ? Zo wel… nee, zo niet !

Kunstlicht '99 - Marjolein Krijger en Jan de Hoogh
met steun van andere kunstenaars

16. Elementen van beweging

Roeiers of peddelaars. Hoe je ze ook wilt noemen, het plaatselijke kunstenaarscollectief Kunstlicht '99 heeft bij haar zoektocht naar een sprekende vertaling van het thema 'symfonie' de nadruk gelegd op kleurvormen en beweging. Losse elementen in proportionele vlakken die in draaiende beweging op het water drijven. Een trekkend vaartuig met verschillende platforms erachter en allerlei bezienswaardigheden aan touwen ertussen. Bij een plaatselijk bandenbedrijf verzekerden de deelnemers zich van een aantal binnenbanden in diverse afmetingen. Allerlei maten zijn met elkaar verbonden. Er moest een compressor aan te pas komen om ze dobberend op de Dommel voorbij te zien trekken. Complex genoeg trouwens omdat men ervoor heeft gekozen de geluidsfactor tot een minimum te beperken. Het schouwspel wordt gecompleteerd door een groepje zwemmers, dat op haar beurt kleur geeft aan het thema. De bijdrage van de Boxtelse kunstenaars kan het best getypeerd worden als een samenspel waarin de dynamiek overheerst. Symfonie: vorm en kleur in beweging. Bewonder en oordeel zelf.

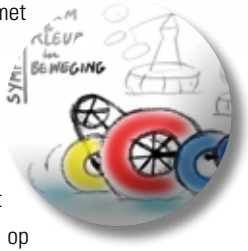

Sextet BloedSerieus

17. Strijkkwartet te water

Met een link naar de schrijndragers die in de eerste editie van het Dommeltheater het cruciale thema van de vermaarde Heilig Bloedprocessie op het water uit de doeken deden, blijft de groep in sfeer met de gekozen naam 'BloedSerieus'. De boot wordt bemand door een half dozijn mannen, van wie de broers Jan en Frans Jaartsveld roeiend trachten koers te houden. Die krachtsinspanning is ten faveure van het viertal dat het thema 'symfonie' als strijkkwartet uitdraagt. In letterlijke zin welteverstaan. Fons van Asten, Paul Baars, Bas de Bruin en Bart Ninaber Van Eijben ziet u met beplankte armen hun muzikale opdracht inhoud geven. Ja, de strijkbout is het simpele hulpmiddel om glans te geven aan deze komisch klinkende interpretatie. Maar het ludiek uitgedoste viertal zet nog meer op de kaart en legt een link met het spelelement kwartetten. Componisten van faam geven invulling aan de kleurrijke kaarten, waarop de hoofdrolspelers visueel herkenbaar zijn. Bij de uitwerking van haar symfonische opdracht profiteerde de bemanning van BloedSerieus dankbaar van de artistieke steun die Kaatje van Asten aan de dag legde.

Kunststichting Boxtel - Anja Heesen en Gerard Schraverus

18. Symfonie nr. 18 - De Harts-tocht van KUNST OP STAPEL

Een symfonie is niet alleen een muziekstuk dat met een groot aantal instrumenten tegelijk wordt gespeeld, maar kan ook symbolisch gebruikt worden om de samenwerking tussen mensen, organisaties en activiteiten weer te geven. KUNST OP STAPEL is zo'n symfonie. Kunst, cultuur en natuur zijn hier, ter gelegenheid van het eeuwfeest van de paters Assumptionisten in kasteel Stapelen te Boxtel, hartstochtelijk samengebracht in een coproductie van de lokale Kunststichting en de Assumptie. Samenwerking van kunstenaars, vrijwilligers, gemeente Boxtel en andere organisaties resulteerde in een boeiende expositie met nationale allure in het park van kasteel Stapelen. De thema's natuur, water en religie vormden niet alleen de uitgangspunten voor het selecteren en maken van de kunstvoorwerpen. Ook is er samenhang tussen een kunstobject en de positie in het park of in de Dommel.

Dit laatste vaartuig, Symfonie nr. 18 de HARTS-TOCHT van Dommeltheater 2015 is een symfonie van de KSB, Assumptiestichting en het beeld NOTRE DAME (*foto Huub Thorissen*) van Atelier Strijpaard. De apotheose van een succesrijk verlopen kunstevenement. Uitgekeken wordt naar de samenklank van heden en toekomst, resulterend in een tweejaarlijkse - Biënnale KUNST OP STAPEL -. Geniet van kunst drijvend in de natuur !

19. Dorpsomroeper sluit het Dommeltheater af

COLOFON

De ouverture van het Dommeltheater in Boxtel
is een initiatief van de gelijknamige stichting.

Organisatie en inhoudelijke voorbereiding:
Paul van Alphen, Rob Margry, Albert Welling,
Femke Lagerweij, Kees van Esch. Fons van Heesch, Paul Hermans
Technische commissie:
Hans Versantvoort, Gijs Wijdenes
Artistieke ondersteuning:
Ferdy Steger, Het Communicatieplein
Communicatie en grafische vormgeving:
Ferdy Steger, Het Communicatieplein
Redactie en beeldcompositie:
Piet van Oers
Ontwerp logo Dommeltheater:
Joep van de Sande
Drukwerk:
Drukkerij Tielen, Boxtel

De Boxtelse Reddingsbrigade met duikers zorgt voor de veiligheid op en langs het water.

De manifestatie wordt mede mogelijk gemaakt door:

Het Communicatieplein

gemeente BOXTEL

Waterschap De Dommel

Prins Bernhard Cultuurfonds

Rabobank

stichting dommel THEATER

© Dommeltheater Boxtel september 2015

Stichting Dommeltheater
Molenstraat 12,
5281 JP Boxtel
info@dommeltheater.nl
www.dommeltheater.nl

Ontwerp: Ferdy Steger Het Communicatieplein